

Iron Will

Ett spännande äventyr om det godas seger över ondskan och om en pojkes resa och kamp för att bli en man

**Åldersrekommendation:
mellanstadiet**

En filmhandledning av
Eva Westergren

Filmens handling

Will bor med sina föräldrar på en gård i South Dakota USA. Det är år 1917 och första världskriget pågår som bäst i Europa. Will, som är 17 år, har just fått besked om att han har blivit antagen till college men vet att det kommer att innebära stora uppoffringar för hans föräldrar.

Pappan uppmanar honom att följa sina drömmar men Will är tveksam. Han vill hellre köra hundsläde och tycker att han trivs bäst hemma på gården. En dag när Will och hans pappa är ute och kör timmer med hundarna åker pappans släde ned i en vak. För att inte hundarna också skall dras ned skär pappan av repet till släden. Pappans död innebär att det blir svårt att stanna på gården.

För att rädda gården beslutar sig Will för att ställa upp på en stor hundslädstävling, en dröm som också hans pappa hade. Vinsten på 10.000 dollar skulle både rädda gården och göra det möjligt för Will att börja på college.

Will lyckas övertala sin mamma att få ställa upp i tävlingen som skall gå från Winnipeg i Canada till Minnesota i USA. En riskfylld färd på över 80 mil. För att kunna starta i tävlingen tränas han av Ned, en indian som bor på gården. Ned vet allt om de fysiska prövningar Will måste kunna utstå för att klara sig och han har kunskaper om hundarna och naturen som han lär ut till Will. Men Will måste också bli vän med Gus, pappans ledarhund som ännu inte accepterar Will som sin nya ledare.

Will Stoneman med ledarhunden Gus, till slut ett oslagbart par.

Efter en månads hård träning far Will ensam med hundspannet upp till den stora mottagning i Winnipeg där de tävlande ropas ut. Men Wills namn finns inte med. Hans anmälan har kommit in för sent. Kingsley, en journalist från en stor tidning, betalar den straffavgift som krävs för att Will skall få starta. Han räknar kallt med att den unge oerfarne Will skall ge stora tidnings-rubriker oavsett om han kommer i mål eller inte.

Under den veckolånga färden ner mot USA prövas Wills krafter mot de mer erfarna männens. De sluga sponsorerna bevakar tävlingen från ett chartrat tåg och Wills färd bevakas av Kingsley. Under resans gång blir Wills historia till förstasidesrubriker i alla landets tidningar. Hans energi och starka vilja väcker både förundran och avund. Under den mödosamma färden vinner Will också ledarhunden Gus respekt och tillit.

Kampen mellan gott & ont

Filmen är ett spännande äventyr där den unge Will skall kämpa mot till synes övermäktiga krafter och utsätts för prövningar enligt sagans gängse metoder. Kampen mellan gott och ont speglas i de olika tävlingsdeltagarnas personligheter. Det är Davids kamp mot Goliat där varje seger följs av en motgång som kräver att Will måste fatta kloka beslut ända till det slutliga avgörandet.

★ *Hur presenteras de olika personerna i filmen: Will, pappan, Ned, Kingsley, svensken Borg Gullarson? Vilka egenskaper har de? Vilka representerar det onda? Försök att göra en dramatisk kurva där de mest spännande scenerna finns med. Vad är det som gör att dramatiken hela tiden stegas? Var finns det slutliga avgörandet i filmen? Vad är det som gör att det goda segrar?*

Berätta om hur scenerna är uppbyggda med bilder, klipp, ljud och ljus. Utgå gärna från de scener som finns beskrivna nedan.

En symbolisk livsresa

Berättelsen om Will handlar om hur Will får utstå alla de prövningar som skall förvandla honom från barn till man. Berättelsen är indelad i tre delar; när Will plötsligt kastas ut i livet efter pappans död; själva tävlingen och till sist hemkomsten när Will blivit man. Under resan bearbetas också saknaden och sorgen efter pappan. En nödvändighet för att Will själv skall få lust att leva vidare. På färden får Will pröva om de kunskaper han fått med sig från Ned räcker för att överleva och för att bli en "riktig" man.

Filmen berättar både om de egenskaper som är viktiga att ha som individ och som grupp och vidgar sig mot slutet ut mot hela samhället.

★ *Vad krävs för att det goda skall kunna överleva? Hur kan människor*

leva i samspel med varandra och med naturen? Hur ser en hjälte ut?

Filmen sätter igång starka känslor, som kan skapa utrymme för många jämförelser och tankar kring teman som rätt och fel, gott och ont, liv och död, natur och människa och inte minst hur det är att bli vuxen.
★ *Vad är det som händer med Will under resans gång? Vad lär han sig? Vilka avgörande beslut måste han fatta? Hur påverkar de hans färd? Har Wills resa något att lära oss om vår egen tid?*

Metoder

Som utgångspunkter för samtal kring filmens teman finns några "stationer" som beskriver viktiga avgöranden under Wills färd. Låt eleverna arbeta fritt och associera kring dessa scener och kring de frågeställningar som följer.

Ut i livet

Will lever ett ganska tryggt liv. Han har föräldrar som förstår honom och som vill att han skall förverkliga sina drömmar. Plötsligt ändras allt i och med pappans död.

Scenen där pappan skär av repet till hundsläden är en skiljelinje, en navelsträng som plötsligt klipps av. Hur hanterar Will sina känslor inför pappans död: I scenen där han slåss med Gus, pappans ledarhund? I samtalet efteråt med indianen Ned? På vilket sätt påstår Ned att pappan fortfarande finns kvar?

Utmaningen att ställa upp i tävlingen tänder ett nytt hopp hos Will. Hur berättas scenen när Will vaknar och upptäcker tävlingsformuläret? Hur skildrar filmen hur sorgen förbyts i hopp? På vilket sätt får Will sin mamma att gå med på att han ställer upp? Vilka känslor är det som han berättat om för henne?

Det nya livet kräver nya kunskaper. För Will startar det abrupt med att han kastas ut i snön och tvingas söka värme och skydd hos hundarna.

★ *Vad innehåller den kappsäck som Will får med sig på sin resa?*

"Lita på hundarna, gör mörkret till din vän" är visdomsord som Ned förmedlar till Will.

Hur kommer de orden till pass senare i filmen? På vilket sätt påstår

Ned att Will inte kommer att vara ensam? Vad kommer visselpipan att få för betydelse senare i filmen?

Tävlingen

När Will kommer till tävlingsstarten är han inte med bland de tävlande som ropas ut. Vad är det som till slut gör att Will ändå får tävla? Vilka argument används för att Will skall få vara med?

Den första prövningen: Will hittar en av deltagarna, en islänning, halvt förfrusen längs vägen. Skall han ta upp honom och förlora tid eller fortsätta? Vilket beslut fattar Will och varför? Vad är det mer som händer på den platsen och hur löser Will det problemet?

Den andra prövningen: När den illasinnade Borg Gullarsson släpper sina hundar för att hindra Wills framfart blir hunden Gus svårt skadad. Will tvekar om han skall döda Gus av barmhärtighet eller försöka få honom att överleva. Hur tänker Will? Vilka kunskaper är det som nu kommer till användning? Hur visar Will senare sitt mod gentemot Borg? Vem ger Will namnet Iron Will?

Den tredje prövningen: Just när Will mottagit folkets jubel i en liten stad längs vägen vill några pojkar visa honom en genväg som leder över en sjö. Men Will törs inte gå ut på isen. Han ser sin fars ansikte framför sig och väljer i stället en järnvägsbro. Men tåget kommer. Med fara för sitt eget liv räddar Will både pojkarna och Gus, men släden går sönder och Will har nästan inga krafter kvar.

★ *Vad är det som händer när Gus kommer till nattlägret med sin trasi-ga släde? Varför vill inte Will avbryta sin färd? Varför vill han inte lämna Gus? Hur har Kingsley förändrats under resan?*

Den slutliga kampen: Trots att Will startar först på tävlingens sista dag har han inga krafter kvar. Hans enda chans är att följa den väg Borg visar honom, som kommer att ge dem bägge ett försprång. "Det är bara du och jag nu" säger Borg. Färden går längs en isig strand där det mörka vattnet virvlar hotfullt Ska Will lyckas med att besegra sin rädsla även för vattnet och våga möta floden som tog hans far. Will tvekar men

kommer ihåg Neds ord och låter hundarna bestämma.

★ *Vad är det som gör att Will lyckas ta sig fram medan Borg blir kvar? Vad händer med Borgs ekipage?*

Hemkomsten

Wills färd har förändrat både honom själv och omgivningen. Han tas emot som en man, som förtjänar ett erkännande både för sitt mod, sin handlingskraft och sitt medkännande. Will har blivit en hjälte. Genom sin livsvilja har han fått även de äldre männen att minnas hur det var att vara ung "med små chanser men med en stor dröm."

Men Will stupar av trötthet strax innan mål. Vad är det som får honom att i sista sekund resa sig igen?

★ *Hur har tidningsrubrikerna påverkat det mottagande som Will får?*

Vad kommer att hända med Will efter filmen? Hur ser hans framtid ut? Diskutera också hur massmedia beskriver dagens hjältar/idoler? Vad krävs för att hamna på tidningarnas förstasidor? Vilka hjältar vill publiken ha?

Hur skulle en hjälte av Wills kaliber se ut i vår tid? Vad skulle han/hon utträta och hur skulle han/hon vara för att få vår sympati? Vilka egenskaper skall en "bra" vuxen ha?

PRODUKTIONSUPPGIFTER:

USA 1993. Iron Will

Manus: J M Hayes, Djordje Milicevic

Regi: Charles Heid

Foto: William Wages

Musik: Joel McNeely

I ROLLERNA:

Will Stoneman – Mackenzie Astin

Harry Kingsley – Kevin Spacey

Ned – August Schellenberg

J.P. Harper – David Ogdon Stiers

TEKNISKA UPPGIFTER:

Speltid: 109 min

Format: 1:1.85

Ljudsystem: Dolby Stereo 04

Censur: Från 11 år

Svensk premiär: 22.4.1994

DISTRIBUTION:

Svenska Filminstitutet, Box 27126, 102 52 Stockholm Tel: 08-665 11 00, fax: 08-661 18 20